

DIARI DE SESSIONS DE LA COMISSIÓ DE CULTURA, EDUCACIÓ I ESPORTS DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DLPM 353-1992

Fq.Con.núm. 33/27

VI legislatura

Any 2007

Núm. 49

Presidència de l'Honorable Sr. Antoni Pastor i Cabrer

Sessió celebrada dia 22 de febrer del 2007

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

PREGUNTES:

- 1) RGE núm. 336/07**, de l'Hble. Diputada Sra. Rosa Maria Alberdi i Castell, del Grup Parlamentari Socialista, relativa a l'incendi dels magatzems de la Conselleria d'Educació i Cultura (I). 732
- 2) RGE núm. 337/07**, de l'Hble. Diputada Sra. Rosa Maria Alberdi i Castell, del Grup Parlamentari Socialista, relativa a l'incendi dels magatzems de la Conselleria d'Educació i Cultura (II). 732
- 3) RGE núm. 338/07**, de l'Hble. Diputada Sra. Rosa Maria Alberdi i Castell, del Grup Parlamentari Socialista, relativa a l'incendi dels magatzems de la Conselleria d'Educació i Cultura (III). 735
- 4) RGE núm. 339/07**, de l'Hble. Diputada Sra. Rosa Maria Alberdi i Castell, del Grup Parlamentari Socialista, relativa a l'incendi dels magatzems de la Conselleria d'Educació i Cultura (IV). 735
- 5) RGE núm. 340/07**, de l'Hble. Diputada Sra. Rosa Maria Alberdi i Castell, del Grup Parlamentari Socialista, relativa a l'incendi dels magatzems de la Conselleria d'Educació i Cultura (V). 737
- 6) RGE núm. 341/07**, de l'Hble. Diputada Sra. Rosa Maria Alberdi i Castell, del Grup Parlamentari Socialista, relativa a l'incendi dels magatzems de la Conselleria d'Educació i Cultura (VI). 737
-
-

EL SR. PRESIDENT:

Senyores i senyors diputats, començarem la sessió d'avui i en primer lloc els demanaria si es produeixen substitucions.

LA SRA. VADELL I FERRER:

Sí, Sr. President. Maria Antònia Vadell substitueix Eduard Riudavets.

EL SR. ALOMAR I MATEU:

Sr. President, Celestí Alomar substitueix Andreu Bosch.

LA SRA. BINIMELIS I AMENGUAL:

Sí, Sr. President. Maria Binimelis substitueix Maria Anna López.

EL SR. PRESIDENT:

Passaríem a l'únic punt de l'ordre del dia, però el conseller em demana la paraula amb caràcter previ. Té la paraula, conseller.

EL SR. CONSELLER D'EDUCACIÓ I CULTURA (Francesc Jesús Fiol i Amengual):

Gràcies, president. Senyores i senyors diputats, recaptaria la possibilitat, si així ho consideren oportú, si no, no, naturalment, perquè aquesta és una sessió adreçada a contestar preguntes que estan formulades concretament, però suggeriria la possibilitat, abans de contestar les preguntes, d'oferir als diputats una visió de conjunt de caràcter previ en qüestions que no estan dins les mateixes preguntes, algunes d'elles, algunes altres sí, sense que això no signifiqui no contestar les preguntes, que llavors em sotmet a les preguntes que estan plantejades sense cap inconvenient.

M'és un poc igual, però crec que això contribuiria també a tenir una visió de conjunt, no ho sé. El que vulguin.

EL SR. PRESIDENT:

Sí, Sra. Alberdi.

LA SRA. ALBERDI I CASTELL:

Sí, Sr. Conseller, i Sr. President. Realment això és el que m'hagués agradat a mi, que vostè hagués vingut aquí a oferir-nos aquestes explicacions sense haver-les-hi de demanar. Aleshores jo em vull centrar exactament en el tema del patrimoni, i per descomptat estic disposadíssima que primer ens faci l'explicació general que vostè vulgui perquè així d'alguna manera compensarem aquesta manca d'explicació prèvia que haguéssim necessitat.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Diputada. Per part dels altres grups no hi ha inconvenient? Moltes gràcies. Té la paraula, Sr. Conseller.

EL SR. CONSELLER D'EDUCACIÓ I CULTURA (Francesc Jesús Fiol i Amengual):

Moltes gràcies, Sr. President. Explicaré una sèrie d'antecedents d'aquests fets; llavors aclariré algunes qüestions sobre els objectius depositats; i llavors contestaré amb molt de gust a les preguntes, molt especialment a allò que no hagi contestat o no explicat en aquests antecedents, que m'interessa assenyalar amb molta claredat i el millor que sàpiga, com és natural, i amb la lleialtat que sempre he professat a aquest parlament, de contar el que sé i com ho sé.

Desgraciadament el proppassat dia 19 de gener a les 3 hores de la matinada, aproximadament, es produeix un incendi a les tres naus situades a la vora de l'antic edifici seu de l'empresa Flex, a Palma. Aquestes naus resten completament destruïdes malgrat la intervenció del cos de bombers de Palma. És a dir, efectivament la matinada de dia 19 es produeix un incendi i s'intervé per part dels bombers perquè hi ha un avís no oficial, és a dir, no es produeix per cap mecanisme de la mateixa conselleria ni del Govern, que es produeix un incendi a la Flex i els bombers hi acudeixen, però no poden més que intentar-lo sufocar perquè les naus quedes destruïdes.

Aquestes naus estan situades damunt una finca registral, que és la 4.177, inscrita en el llibre ics -ometré els detalls registrals-, però m'interessa subratllar que aquestes naus són descrites en el mateix documental registral, en el Registre de la Propietat, com a naus industrials d'estructura i tancament metàl·lic i coberta de fibrociment totalment desmuntables. Aquestes finques foren objecte d'adquisició per part de la comunitat autònoma a l'entitat Fàbricas Lucía Antonio Beter, SA per un preu de 985 milions de pessetes del moment, perquè això es va fer dia 3 d'agost del 2000 davant del notari Miquel Casas Lafarga, i va aprovar aquesta adquisició, prèviament a fer-la, com és natural, el Consell de Govern de dia 28 de juliol del 2000 -hi ha una qüestió sobre assignació de preus de cada un dels aspectes però no interessa entrar-hi-, i les dues finques foren afectades al servei de la conselleria, ja que se suposava que serien la nova seu de la Conselleria d'Educació. Aquest extrem va esdevenir impossible per impediment de caire urbanístic. Malgrat això les tres naus esdevingueren una mena de magatzem de fortuna de la conselleria des de dates molt properes a la seva adquisició, tant per a material administratiu en desús com per a material arqueològic, material històric i material destinat a exposicions que feia la conselleria.

Atesa la impossibilitat de destinar l'edifici Flex a seu de la conselleria i dins el marc d'un conveni de col·laboració amb l'Ajuntament de Palma en matèria de patrimoni les dues finques foren cedides a l'ajuntament. Ometré els detalls; si els volen els contaré més tard però, bé, dels moments i dels dies i de les operacions que donaren lloc a aquesta operació. I explicaré qualche qüestió sobre els objectes depositats. Ja he dit que la nau de Flex havia esdevingut una mena de magatzem alternatiu al del Gremi Fusters del polígon industrial de Son Castelló, que és un magatzem que té històricament la

conselleria, que està permanentment vigilat per personal d'una empresa de seguretat contractada per la conselleria.

Vull dir que en aquestes tres naus la major part dels objectes allà emmagatzemats consistia en peces de col·leccions del Museu de Mallorca, troballes arqueològiques d'excavacions autoritzades dipositades normativament a l'esmentat museu, material gràfic i d'infraestructures d'exposicions i material administratiu en desús, i que ocupaven la meitat d'una de les tres naus, per entendre'ns; és a dir, si hem dit que això són tres naus -no ho hem dit, ho dic jo ara, per ventura- tres naus connectades entre si, que vénen a ser una única nau però són tres naus connectades entre si, diguem que a la d'enmig, a la meitat d'aquesta nau, era on es trobaven aquests béns d'aquestes col·leccions i tota aquesta qüestió.

Els objectes de major valor i importància d'entre els dipositats eren sens dubte els objectes pertanyents a les col·leccions del Museu de Mallorca i els dipositats de troballes històriques arqueològiques. El dipòsit d'aquests béns, que pertanyen al Museu de Mallorca, va començar entre els mesos de desembre del 2000 i el gener del 2001, i aquests trasllats varen concloure dins l'any 2004, establint-se, primer de forma verbal i el dia 15 de març del 2005 per escrit, que no es podran dur a terme més trasllats sense la prèvia autorització de la Secretaria General de la conselleria, el que va ser sobreentès per tothom com una prohibició de traslladar més béns a aquest magatzem. I des del mes de novembre del 2004 es començaren a retirar els objectes dipositats en diverses destinacions, si bé es va cercar un nou depòsit que presentàs unes qualitats més adients per a la conservació i custòdia d'aquests béns.

Es va intentar traslladar algunes coses a la Casa de Cultura aprofitant l'abandonament de la biblioteca, que es va traslladar a la nova seu on està instal·lada ara. Es varen dur a terme tràmits per intentar llogar un local de característiques adequades en el terme de Muro, on ja tenim, com saben, una subseu del Museu de Mallorca, per tant tenia certa lògica, perquè es demanaran "per què al municipi de Muro?"; perquè el museu etnològic del Museu de Mallorca, la secció etnològica està situada a Muro, al museu de Muro; per tant tenia certa lògica; però això no va ser possible per un informe desfavorable sobre el preu dels lloguers que se'ns demanaven, que feia impossible que ho contractàssim.

Arran de tot això es va disposar el mes de novembre del 2006 el buidat de les naus Flex i el trasllat del seu contingut a altres dependències de la conselleria a la comunitat autònoma, activitat que es venia duent a terme quan es va produir el sinistre. Diré, dels elements més importants, el moment que entraren i el moment que sortiren d'aquesta..., i els que no sortiren, com dissortadament sabem que han quedat perduts en aquest incendi.

Varen entrar dues arques gòtiques el desembre del 2000, gener del 2001, i varen sortir el novembre del 2004. En les mateixes dates va entrar l'escultura (...) "Retorn al bon camí" i va sortir el gener del 2007. L'enteixinat de Can Verí va entrar dia 12..., perdó, desembre del 2000, gener del 2001; em referesc a l'enteixinat de Can Verí que s'ha perdut completament i per tant no va sortir, va quedar destruït a l'incendi de dia 19 de gener. Una guillotina va entrar dia 12...,

perdó, desembre del 2000 i va sortir el febrer del 2007. Una impressora d'Última Hora el mateix; una impressora Boston també; una premsa setinadora també; una maqueta de Sa Llonja va entrar el desembre del 2000 i ja no va sortir perquè es va perdre completament; l'escultura de bronze "Retorn al bon camí" va entrar el març del 2003 i va sortir el gener del 2007, per poc es va salvar. I l'enteixinat del carrer de Sant Gaietà va entrar el novembre del 2003 -expropiat del ministeri, aquest enteixinat- i en aquests moments està encara pendent d'avaluació, no sabem si alguna part, qualque part de l'enteixinat es podrà rescatar, podrà fer-se servir, per l'especial peculiaritat de les seves característiques i la forma amb què s'ha produït l'incendi i el lloc on es trobava dipositat.

Faig un aclariment sobre aquest particular..., perquè és molt fàcil que es demanin, encara que no hagin fet cap pregunta que ho digui, es demanin com és possible que encara no se sàpiga, no s'hagin retirat encara aquestes peces, aquests elements, i es pugui dir realment si se'n conservarà una part o si està totalment destruït. Idò molt senzill: perquè segons s'ha sabut el Reial Decret estatal 396/2006, la retirada i les demolicions de restes que presentin presència d'amiant s'han de fer amb uns requisits de seguretat i per empreses autoritzades. Resulta que, segons ens han explicat els tècnics, la urallita de l'antiga coberta de les naus presenta amiant, la qual cosa obliga a la contractació, seguint aquest reial decret, d'una empresa especialitzada en un material determinat per retirar tota aquesta runa i poder treure el que quedi d'aquest enteixinat. Això s'ha fet; fins fa pocs dies no es va poder aprovar l'oferta d'una empresa que es diu Devoconsa, i tindrà un cost de 29.986,58 euros. Per tant fins que no es retirin totes les bigues que han caigut i tot el material que hi ha allà és impossible determinar l'estat de l'enteixinat propietat del Ministeri de Cultura, de l'Estat, però en depòsit al Govern balear.

De l'altre, com he dit abans, hi ha una certesa total de la seva destrucció; per les seves característiques, la seva pròpia configuració i el lloc on es trobava podem dir que ha quedat, per desgràcia, completament destruït i completament irrecuperable. Aquest era propietat del Govern de les Illes Balears, que l'havia adquirit em sembla que a una subhasta, em sembla recordar que a una subhasta.

Pel que fa al material arqueològic, entre els dies 16 i 26 de gener del 2006 s'havien retirat devers 3.200 caps classificades amb restes arqueològiques de diversa titularitat: unes propietat del Consell de Mallorca, altres de la CAIB, de l'Estat espanyol..., que havien tengut entrada entre els anys 2001 i 2004 a les naus de la Flex, i aquest material comprèn -el definiré d'una forma molt breu i molt superficial, no vull entrar ara en un debat sobre detalls concrets, però naturalment estam a disposició de fer-ho o de documentar-ho més endavant, si a qualcú interessa- material arqueològic del pati de Can Desbrull, material arqueològic de Santa Clara, material procedent del castell de Capdepera, material procedent de Can Bordils, de les campanyes 87 a 89, material procedent dels carrers Puresa i Portella, procedent del carrer de Sant Alonso, procedent del convent de les Serves de Jesús, procedent de Pollentia, procedent del carrer de la Calatrava Berard, material procedent del Palau Episcopal i del carrer Palau, i també de Sa Gerreria. Material procedent del jaciment de Ses Païsses i del Bastió

d'en Berard, i també procedent de Bellpuig, així com un mosaic de Pollentia complet.

La ceràmica és el 80% d'aquest material. La resta són altres materials: ossos, metalls, altre tipus de material, però un 80% d'aquesta material és ceràmica i, com he dit, tot aquest material que havia estat enviat a aquests magatzems, fou retirat entre els dies 16 i 26 de gener del 2006 i posat a un altre lloc, concretament -si no m'equivoc..., perdó?- a la Casa de Cultura.

Bé, volia, per tant, Sr. President, senyores i senyors diputats, sense la intenció, ni molt més, de defugir cap responsabilitat, que formen part de les que un ha d'assumir, com a mínim sempre..., almenys els que hem estudiat dret sabem que hi ha una cosa que es diu *culpa in vigilando*; sempre el que té la responsabilitat política i la titularitat d'uns béns té una responsabilitat, de qualche manera, naturalment sobrepassada per la fortuna. Jo no vull fer especulacions sobre les causes de l'incendi perquè no les puc fer. Sí que vull dir que neg, com alguns han escrit o donar a entendre, que primer hi hagués hagut un robatori d'aquestes peces i llavors s'hagués produït l'incendi. Jo he fet les consultes pertinents sobre això i no neg categòricament. La retirada d'un d'aquests enteixinats exigia la presència d'una ploma i de més de vuit homes que moguessin tot aquest material, i això hagués provocat, sense cap dubte, que saltàs l'alarma anti-intrusos, que qualcú ho veiés, que es fes una alarma suficient, a bastament, perquè es denunciàs la situació i s'impedís. Per tant vull assegurar que aquestes peces no foren robades i llavors s'incendiàs, sinó que simplement l'incendi es va produir.

Motiu de l'incendi? Jo, insistesc, vull ser molt prudent, crec que forma part d'una de les preguntes específicament, per tant no m'hi entenedré ara sinó que quan es formulï la pregunta donaré algun més detall, però tenia interès a contextualitzar aquesta responsabilitat del Govern, del titular del departament, naturalment, i de la Direcció General de Cultura, dins un escenari en el qual s'ha de poder dir, perquè hem de ser capaços de reconèixer els nostres errors, que possiblement -ara els fets ens ho demostren- aquestes peces mai no havien d'haver anat a aquest escenari, aquest no era el lloc per a aquestes peces, perquè hi anassin, i pel que fa mi mai no hi havien d'haver estat; és a dir, si nosaltres no les hi enviàrem les hi vàrem mantenir. Bé, l'assumpte és que aquest, com s'ha demostrat, no era un lloc protegit a bastament, com els fets demostren manifestament, és obvi, del risc d'incendi i això és el que ha succeït. Fortuït o no fortuït, llavors en parlarem un poc més, i per tant jo som el primer, com es poden imaginar, que lament molt la pèrdua d'aquesta part del nostre patrimoni i que a partir d'ara això, si es pot concloure qualche lliçó d'això, idò ha de ser la de tenir més cura de les nostres responsabilitats envers la protecció del patrimoni, de la seva seguretat, que no de la seva assegurança, com llavors explicaré més tard, de la seva seguretat, i intentar evitar que aquestes situacions es produeixin. Jo insistesc que ho lament moltíssim, ho vaig dir als mitjans de comunicació.

Vull citar també el fet que hi ha hagut qualche contradicció aparent respecte a aquestes qüestions; cap, simplement que s'ha donat informació quan s'ha tengut la informació suficient per evitar donar per certes coses que no foren. No era fàcil en aquell moment determinar exactament quines coses hi havia i

quines coses no hi havia; això el temps ens ho ha permès fer i ho sabem, ho tenim clar, i l'únic que no sabem certament perquè no ho podem saber encara és si part d'aquest enteixinat es podrà conservar com a vestigi del que va ser el seu conjunt. És obvi que el seu conjunt no es podrà mantenir però potser alguna petita part quedi com a testimoni del que va ser aquesta peça tan important.

És tot del que puc informar i, amb independència que en el capítol de preguntes que s'anunciava com a principal en aquesta sessió i que agraesc al president, i sobretot a la diputada, que se m'hagi permès contextualitzar i fer una introducció més àmplia per centrar un poquet el debat que hi pugui haver, qued a disposició dels diputats o de la diputada per contestar les preguntes tal com vénen formulades.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Conseller, i també vull agrair als diputats que hagin fet una visió del Reglament una miqueta permissiva, però jo crec que el tema era important i jo crec que els aclariments poden ser també part del debat que ara començarem.

I ara passariem a l'únic punt de l'ordre del dia d'avui, que consisteix en les preguntes RGE núm. 336, 337, 338, 339, 340 i 341/07. Assisteix l'Hble. Conseller d'Educació i Cultura Sr. Francesc Fiol acompanyat de membres de la seva conselleria.

I per formular la pregunta RGE núm. 336... No sé si la diputada m'ha dit que volia fer una agrupació, vol que abans...?, em diu quines vol que agrupem?

LA SRA. ALBERDI I CASTELL:

Sí, Sr. President. Si sembla bé al Sr. Conseller jo proposo agrupar-les en tres blocs: la 1 i la 2, la 3 i la 4, i la 5 i la 6, perquè són de temes semblants i em sembla que ho farem més breu tot i més fàcil.

1) Pregunta RGE núm. 336/07, de l'Hble. Diputada Sra. Rosa Maria Alberdi i Castell, del Grup Parlamentari Socialista, relativa a l'incendi dels magatzems de la Conselleria d'Educació i Cultura (I).

2) Pregunta RGE núm. 337/07, de l'Hble. Diputada Sra. Rosa Maria Alberdi i Castell, del Grup Parlamentari Socialista, relativa a l'incendi dels magatzems de la Conselleria d'Educació i Cultura (II).

EL SR. PRESIDENT:

Idò en aquest cas pot fer les preguntes, que serien la 336 i la 337 agrupades, i evidentment també li donam un marge de temps més ample del que en principi són els 10 minuts.

LA SRA. ALBERDI I CASTELL:

Moltes gràcies. En realitat..., jo seré breu, perquè en realitat jo no vinc a fer un debat aquí avui, vinc a sentir respostes

davant del que va passar el proppassat dia 19 de febrer. Dic que no pretenc plantejar debat perquè desafortunadament ja no hi som a temps. Ens ha passat una desgràcia, vostè ho ha dit, i jo ho plantejo des d'aquesta perspectiva, hem tingut una desgràcia, una desgràcia material, afortunadament, no n'hi ha hagut de personals, però una desgràcia patrimonial.

I vull centrar-me concretament en l'incendi, en les pèrdues de l'incendi, a saber si s'havia fet el possible per evitar i a saber, a partir d'aquesta responsabilitat que ja vostè ha reconegut, quines coses farem per evitar no tan sols l'incendi sinó que persones que potser no tenen la responsabilitat que haurien de tenir continuïn ocupant càrrecs que fan que es produeixin aquestes coses o que no les puguem evitar.

Vostè ha fet un resum i jo sempre li he dit, Sr. Conseller, que jo li agraeixo especialment, a vostè, que vostè és un conseller que sempre intenta donar resposta a les coses que li plantejem, i jo li ho agraeixo molt, perquè hi ha membres en el gabinet en què vostè està que no fan el mateix. Vostè sempre acudeix quan li demanem preguntes, tant en el ple com en comissió, i a més sempre procura ser-hi -ho sé ben cert- quan tractem temes d'educació, encara que no siguin preguntes directes a vostè, o compareixences o interpel·lacions. El que passa és que aquesta vegada jo no tenc cap inconvenient, i així ho he demostrat, en el fet que vostè faci aquesta minicompareixença, però a mi m'hagués agradat que vostè hagués demanat aquesta compareixença, Sr. Conseller, perquè aquest tema ho necessitava. És igual, ja està.

Jo li deia que em volia centrar exactament en l'incendi, el que hem perdut, el que hem fet per evitar aquesta pèrdua, el que no hem pogut evitar, etc. Vostè ha fet una contextualització que a mi em sembla molt important perquè jo tenia alguns dubtes i ja me'ls ha aclarit, però ha deixat de contextualitzar una altra cosa prèvia que mi m'interessa especialment: en aquests magatzems, que va ser quan va començar la preocupació d'aquest grup parlamentari, almenys la meua, perquè jo no en seria massa, d'aquests magatzems, hi va haver un robatori el mes de febrer del 2005, o sigui fa dos anys. Jo li vaig fer una sèrie de preguntes, preguntes que em varen ser contestades el dia 5 de gener del 2007, exactament dos anys i un mes després d'haver fet les preguntes. No parlaré de les dades de l'incendi, perquè vostès ja les saben, les acaba de dir el Sr. Conseller, i, efectivament, una part important de les restes arqueològiques del Museu de Mallorca ja havien estat tretes d'allà i estan emmagatzemades a la Casa de Cultura de Sant Francesc, que és l'actual edifici de l'Arxiu del Regne de Mallorca.

Em centraré en les preguntes del primer bloc i vostè contesti el que consideri que ha de contestar després del que ja ens ha explicat. Jo li pregunto: quines eren les mesures de seguretat i antiincendi que hi havia activades en aquests magatzems de fortuna en el moment en què es varen incendiar el dia 19 de gener? I li pregunto: ens podria dir..., jo sé que ja fa més d'un mes que es va cremar, suposo que vostè té alguns informes previs, potser no els té del tot per aquestes coses que ens ha comentat de les mesures de seguretat i tal, però ens podria fer una idea de quins considera el conseller que van ser els motius que van fer possible que es produís un incendi de les

dimensions que es va produir en aquests magatzems de Son Fuster?

EL SR. PRESIDENT:

Sr. Conseller.

EL SR. CONSELLER D'EDUCACIÓ I CULTURA (Francesc Jesús Fiol i Amengual):

Gràcies, Sr. President. Molt bé, és vera que per ventura les respostes escrites no han estat el nostre fort durant aquesta legislatura i també voldria contextualitzar aquesta qüestió: és el departament que més preguntes rep de tot el Govern i tenim dues persones dedicades exclusivament a contestar preguntes de l'oposició; és la nostra responsabilitat i és la nostra obligació, això ja ho sé, però si vostès observen el rànquing de preguntes que es fan a aquest departament veuran que amb molta diferència, no sé molt bé per quin motiu, per ventura perquè fan molta feina els diputats que es dediquen a educació, pel que sigui, som amb diferència els que estam més obligats a contestar preguntes, i a vegades algunes es traspaperen, algunes passa el temps. És vera que aquesta va venir amb molt de retard, però em consola saber que va venir abans que es produís l'incendi, per la qual cosa no va ser una resposta motivada per dir "ara contestam d'una forma lesiva"; va ser pocs dies abans de l'incendi, és vera que amb retard, i ho lament.

Mesures de seguretat i antiincendi que hi havia activades dia 19 de gener: alarma de seguretat..., dia 19 de gener i des del dia del 2001 que es varen començar a dur coses allà, inclosos aquests enteixinats, o un dels dos almenys. Alarma de seguretat antiintrusos connectada a la central d'alarmes de la comunitat autònoma; cobria tots els accessos directes a l'interior de les naus; model de l'alarma, si li interessa apuntar-ho, DSC-857, i va funcionar fins que el foc va afectar el subministrament elèctric de les naus, va quedar inactiva, per tant. Aquestes alarmes foren instal·lades exactament l'any 2003, final de 2003 principi de 2004; abans no hi havia cap tipus d'alarma. No hi havia alarma contra incendis, no hi havia instal·lada cap alarma contra incendis, mai no hi havia hagut una alarma contra incendis i no hi era ara, tampoc. Aquest és un dels motius que ens havia duit també, juntament amb el robatori que vostè ha comentat, a cercar alternatives a aquest espai, perquè és evident que si tot aquest material es treia és perquè s'havia arribat a la conclusió que el lloc no tenia les condicions precises per utilitzar-se.

Motius que varen fer possible que es produís un incendi d'aquelles dimensions?, diu la pregunta, i vostè l'ha repetida més o menys. Bé, deixant de banda l'obvietat de l'existència d'objectes combustibles i, ara ho sabem, també de material perillós a la mateixa coberta d'aquests magatzems, no vull fer cap especulació sobre aquest particular. No hi ha una causa en aquests moments establerta. Nosaltres mantenim contactes amb la unitat de policia científica del Cos Nacional de Policia a les Illes, que és l'única que té competències tècniques per determinar l'origen d'aquest incendi. Hi ha hagut qualche informe verbal que determina que creuen que poden descartar un mal funcionament del sistema elèctric, però això tampoc no és un judici definitiu, i se'ns ha informat que per poder completar els seus exàmens i les seves anàlisis és convenient

que es pugui examinar el terreny, cosa que en aquests moments encara no s'ha produït perquè no s'ha pogut desenrunar, pel que he explicat abans, i un pic produït tot això es podrà investigar amb més certesa. Jo no descarto ni tan sols que fos una acció intencionada de qualcú que pretengués fer mal o causar un perjudici, en fi, gent així desgraciadament n'hi ha, disposada a aquest tipus d'accions i això no sempre és evitable.

No es pot descartar, per tant, qualsevol possible origen, i qualsevol conclusió avui seria precipitada i especulativa. Per tant jo no m'atreveixo a dir per quin motiu es va produir l'incendi. No ho sé; esper saber-ho en algun moment i així ho diré i ho explicarem en aquest parlament i l'opinió pública en general.

Això és tota la informació rellevant que tenim sobre el fet de l'incendi, i jo no he sentit ningú que pugui aportar més llum i que pugui aportar més arguments. Hem escoltat els bombers, hem escoltat la policia científica i estam pendants que del desenrunament pugui, per part de la policia, determinar-se una causa més concreta. Mentrestant insistesc, qualsevol opinió que pretén determinar que hi ha hagut curtcircuit, que sembla que ja no, és l'únic que pràcticament està descartat, o que hi ha hagut un incendi provocat, o qualsevol altra situació, és prematura i especulativa. I per tant, crec que no s'ha fer.

Me sembla que contest així aquest bloc.

(La Sra. Vicepresidenta substitueix el Sr. President en la direcció del debat)

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Conseller. En torn de rèplica té la paraula la Sra. Alberdi.

LA SRA. ALBERDI I CASTELL:

Gràcies, Presidenta. Sr. Conseller, jo entenc que a la conselleria se li hagin fet moltes preguntes d'Educació, segurament perquè l'educació ens interessa molt. Jo precisament no som una diputada que en faci moltes. I em crida l'atenció això i a mi em sembla que vostè ho justifica, segurament perquè ho ha de fer així, com a responsable darrer d'aquesta conselleria. Però no està justificat que triguin dos anys a contestar unes preguntes i a sobre la pregunta més important que els feia i que era que em facilitessin un inventari, una sol·licitud de documentació i no la tingui fins ara. I en canvi vostè, perquè s'ha produït aquesta compareixença hagi vingut aquí a explicar-me el que m'havia d'haver explicat a mi fa dos anys. Ja li dic que no entraré en debat perquè les coses són tan clares en aquest cas Sr. Conseller i tan evidents que no entraré en debat.

A la darrera comissió, vostè no hi era, però si li han comentat, vaig comentar que alguna cosa..., vaig comentar, no ho vaig afirmar. Em sembla que alguna cosa no va bé quan un Parlament triga un i busques en debat una proposició d'una llei que s'havia plantejat per part d'un grup. Jo no hi entenc massa d'això, sóc nova, sé que els reglaments i els terminis del Parlament són molt complicats, però si s'hi han de dedicar enlloc de dues, quatre persones, jo Sr. Conseller li demanaria

que els hi dediqués a contestar preguntes. Jo li vaig fer una pregunta concreta, estava amoïnada per la seguretat d'aquest magatzem i li vaig fer una pregunta concreta i li vaig preguntar: "abans del robatori, quines mesures de seguretat hi havia?". I vostè em va contestar: "sistemes d'alarma connectades i les rondes de vigilància, pròpies del servei de seguretat del Govern". Exactament aquesta frase. I li vaig fer una altra pregunta i li deia. "Quin és el pla de seguretat que s'ha establert després del robatori?". I em contesta: "sistema d'alarmes connectades i les rondes de vigilància, pròpies del servei de seguretat del Govern". D'això se'n diu *cortar y pegar*, si s'agafa una frase i després es contesta el mateix a varies preguntes. Tal vegada hauria d'acomiarar les persones que li fan les contestacions, no reforçar-les, sinó acomiarar-les.

Jo sé Sr. Conseller, perquè vostè m'ho ha dit i a més aquesta reiterada treta de material indica que hi havia molta sensació per part de la conselleria de què les coses no estaven ben emmagatzemades, està claríssim, vostè mateix li ha dit magatzems de fortuna. Però m'ha cridat l'atenció que quan ens ha fet la informació inicial, vostè ens ha dit que l'avís, a pesar d'aquestes alarmes i aquests sistemes de seguretat, vostè ens ha dit que els sistemes d'alarma varen funcionar, però que varen deixar de funcionar quan es varen cremar, per descomptat. Però a més, l'avís no es va produir per les persones de seguretat, o pel sistema anti-incendi. M'ha semblat entendre això d'allò que vostè ha dit al principi. Llavors encara ho entenc menys.

I després també si em pogués informar. Jo quan vaig veure les fotos, a mi em sembla que fins i tot vàrem veure fotografies de (...). O sigui que és difícil pensar que tal vegada no hi era, perquè jo vaig veure allà restes carbonitzades, etcètera. Dic que va ser un incendi d'unes dimensions tan grans, vostè ja ha parlat d'això del material d'uralita que s'inflama i tal. Però jo no vull oblidar que això eren els magatzems de l'antiga fàbrica Flex. No sé si hi havia encara productes de la fàbrica Flex, però sí sé que quan es fabriquen coses amb determinades escumes, com són els matalassos, també s'utilitzen productes inflamables de gran inflamabilitat. Jo no sé..., sé que vostès estan investigant, m'ha explicat tot això, però a mi m'agradaria que vostè ho tingués en compte quan rebí els informes, de pensar si allà no hi podia haver impregnat, o el que sigui, fins i tot restes d'aquests materials, que fan que es destrueixi l'estructura metàl·lica, perquè les naus queden en runes, no?

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Diputada. En torn de contrarèplica té la paraula el Sr. Conseller.

EL SR. CONSELLER D'EDUCACIÓ I CULTURA
(Francesc Jesús Fiol i Amengual):

Moltes gràcies. Bé, jo som responsable d'allò que som responsable, si les preguntes s'han retardat, la culpa no és de dos funcionaris, a més no els puc acomiarar, que es dediquen a contestar preguntes, com es pot suposar. La culpa és meua i prou, l'assumeixo, però no mescli coses distintes. Jo sí que hi era a una compareixença que vostè ha dit que no hi era i vostè deia com pot ser que tardi un any en fer-se aquesta compareixença? D'això sí que no en tenc la culpa jo, d'això en tindrà la culpa el Parlament i la forma en què està organitzat.

Jo venc quan em diuen, si a mi em diuen que vengui d'aquí a sis mesos, vendré d'aquí a sis mesos. No és culpa meua, jo venc quan em diu la comissió i procur sempre fer coincidir les agendes. Si es fa tard una compareixença és distint a si es contesta una pregunta.

No hi havia béns distints que fossin de l'antiga fàbrica Flex, l'incendi es va produir perquè hi havia material..., hi havia molt de paper, entre altres coses, i tot això va contribuir... Hi havia un servei anti-intrusos i efectivament, no va funcionar perquè tal vegada abans de què funcionés ja va arribar la calor i va cremar aquest sistema. I la ronda es veu que en aquest moment no passava. Quan es diu ronda, significa que no hi ha una presència estàtica, com sí hi ha en aquests moments en el magatzem de Son Castelló, una presència estàtica, les 24 hores del dia hi ha un senyor allà, dia i nit, pendent de vigilar la nau de la conselleria. Aquí no era així, aquí hi havia una presència difusa, de ronda, passar cada hora, d'anar mantenint una certa vigilància dinàmica, no estàtica. Per tant, això va contribuir desgraciadament que no es pogués actuar de primeres. De fet, la denúncia va arribar a través d'uns veïnats que avisaren el cos de bombers, no té cap misteri. Uns veïnats varen veure l'incendi i varen avisar... Jo no sé si era un vespre de revetlla a Palma que també va dificultar la preocupació del reten de bombers amb altres activitats, o problemes d'organització de la ciutat. No sé, tot això tal vegada també va influir en la capacitat i la rapidesa. No ho sé, crec que tampoc ho haguessin resolt realment.

Per tant, és un incendi que encara no sabem l'origen vertader, tal vegada no el sapiguem mai, però tal vegada arribem a aclarir almanco quina ha estat la causa d'aquests incendis.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Conseller.

3) Pregunta RGE núm. 338/07, de l'Hble. Diputada Sra. Rosa Maria Alberdi i Castell, del Grup Parlamentari Socialista, relativa a l'incendi dels magatzems de la Conselleria d'Educació i Cultura (III).

4) Pregunta RGE núm. 339/07, de l'Hble. Diputada Sra. Rosa Maria Alberdi i Castell, del Grup Parlamentari Socialista, relativa a l'incendi dels magatzems de la Conselleria d'Educació i Cultura (IV).

Per formular ara el segon bloc de preguntes, RGE núm. 338/07 i 339/07, relatives igualment a incendi del magatzem de la Conselleria d'Educació, té la paraula l'Hble. Sra. Rosa Maria Alberdi per un temps màxim de 10 minuts.

LA SRA. ALBERDI I CASTELL:

Serà breu Sra. Presidenta. Les preguntes són dues també. Una fa referència a si per part de la conselleria, o d'altres institucions, s'havien fet informes respecte de la seguretat del patrimoni emmagatzemat a Son Fuster, o a les condicions de les naus que servien de magatzem abans de l'incendi? Ja sé que la conselleria tenia preocupació en això i ja estava traient les coses. Però, algunes de les persones amb responsabilitat sobre

aquest material, la directora del Museu de Mallorca, la directora general de Cultura, alguna institució li havia fet informes, hi havia informes interns o externs, a part de les preguntes que aquesta diputada li havia fet personalment, que possessin en alerta encara més greu de la que ja tenia el material emmagatzemat allà?

I després una altra qüestió. Ens pot explicar les gestions que s'han fet des de la conselleria per dotar de magatzems adients als fons del Museu de Mallorca?

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Diputada. Per contestar té la paraula l'Hble. Conseller.

EL SR. CONSELLER D'EDUCACIÓ I CULTURA (Francesc Jesús Fiol i Amengual):

Sí, certament existia una preocupació difusa, podríem dir, vull recordar una vegada més que va ser el meu antecessor qui va produir aquest trasllat de tots aquests béns, menys un, a aquest magatzem. Durant aquell període no es va instal·lar cap tipus de seguretat, ni de vigilància. I va ser motivat per una percepció de risc que es va anar fent qualche cosa. Es varen posar les alarmes anti-intrusos i es va posar aquesta vigilància no permanent, sinó que anava passant mitjançant rondes. Tot això es va fer durant aquesta legislatura, perquè començava a haver-hi la percepció d'una certa inseguretat. És veritat que en un moment determinat hi va haver un robatori i això també va aguditzar aquesta preocupació.

I fins allà on jo sé, hi ha hagut informes de caràcter verbal, lligats a la gent que treballa en aquestes qüestions, dins el departament de Cultura, lligats a la preocupació de la seguretat a aquesta nau i que ens havien duit a la conclusió que havíem de deixar aquesta nau. De fet, en el moment en què es produeix l'incendi és veritat que queden dues peces de gran valor, això s'ha de reconèixer i és així. Però també els mesos anteriors en varen sortir moltes també de gran valor cap uns altres destins, arcons gòtics, tota la ceràmica de Pollentia. És a dir, moltíssimes peces, més de 2.300 capses ja han sortit d'allà i per què han sortit? Perquè la conselleria tenia la percepció que aquest lloc no acaba de ser segur i perquè a més, s'ha decidit produir una transacció amb l'Ajuntament de Palma. Però essencialment perquè volem destinar tot aquest material a un lloc que tinguí alguna garantia més i a més, no és fàcil.

Segona pregunta. El Museu de Mallorca és un edifici extraordinàriament complicat, és un edifici que no està pensat per ser el Museu de Mallorca. És un palau dins el centre de la ciutat, a un lloc de difícil accés, per a camions de bombers, per exemple. És un lloc allà on les sales no estan pensades, moltes d'elles, per ser llocs d'exposició. És un lloc molt bonic per altra banda i molt rellevant de la nostra cultura. Però és un lloc que entraña moltes dificultats. Hem dedicat pràcticament tota aquesta legislatura a fer un projecte i executar-lo, em sembla que no està acabat del tot encara, d'eliminació de barreres arquitectòniques dins el Museu de Mallorca. Està clar que no és el mateix eliminar barreres arquitectòniques a una finca de 4 plantes, a un institut de 3 pisos, que no s'ha pensat a posar una escala o un ascensor. Tot això és més bo de resoldre.

Eliminar barreres arquitectòniques en el Museu de Mallorca és vertaderament complicat i difícil.

Hi ha una segona preocupació que s'ha conegut pels mitjans de comunicació, em sembla que vostè o el Sr. Antich, algú, va fer una roda de premsa explicant que el ministeri, titular i propietari en definitiva de tots aquests béns, estava preocupat pel sistema d'electrificació i de seguretat. I era veritat perquè després d'enviar-los la carta a vostès, també la vàrem rebre nosaltres, amb un exemple, sincerament, de poca elegància i molt poca lleialtat administrativa per part del Ministeri. Ja podeu dir que no, això és així.

Ahir mateix es va produir la visita dels tècnics del ministeri i jo crec que hi ha un cert acord, no puc donar els detalls perquè no vaig ser present a la reunió, era un tema que per la seva pròpia naturalesa està dins el departament de Cultura. No puc donar detalls perquè no les sé, però sí que tenc la notícia de què hi ha un cert acord sobre els terminis, termes i qualitats que s'han de produir per modificar el sistema d'electrificació d'aquesta instal·lació. I es farà també. Jo crec que s'intenta protegir i cuidar més aquestes instal·lacions, des la perspectiva que qualcu..., ja no serà aquesta legislatura, en el futur, a la propera legislatura qui tenguí la responsabilitat del departament s'haurà de plantejar una gran reforma i una gran rehabilitació de l'interior del palau del Museu de Mallorca, perquè sincerament conté tantes dificultats i tantes complexitats que podríem fer un monogràfic aquí sobre el Museu de Mallorca i les seves condicions.

Aquest és el plantejament que nosaltres feim. No puc dir altra cosa que el que li he explicat i si no és així com he dit, és la percepció que jo he tengut. És a dir, jo he rebut una informació del ministeri, com a mínim el mateix dia que l'he vist escrit en el periòdic. Per ventura no és així.

(El Sr. President reprèn la direcció del debat)

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Conseller. En torn de rèplica té la paraula la diputada per un temps màxim de 5 minuts.

LA SRA. ALBERDI I CASTELL:

No, no és així Sr. Conseller. Senzillament jo vaig treure la informació per telèfon, quan a vostè ja li havien enviat la carta feia dies. Això és així, aquestes són les dades que jo tinc. Tal vegada vostè va trigar a rebre-la, però és que jo trigo dos anys a rebre una contesta, tal vegada vostè triga quatre o cinc dies a rebre-la també. No m'estranyaria.

Sap què em va contestar Sr. Conseller quan li vaig preguntar fa dos anys sobre quines previsions té la Conselleria d'Educació per dotar-se dels magatzems adients per guardar el patrimoni arqueològic? Em va dir: "els necessaris per tal de mantenir el correcte estat dels béns". I a mi m'ha agradat que vostè em digui una cosa que jo sabia, ja m'ho havien comentat, clar vostè em contesta en aquella pregunta fa dos anys: "els necessaris per tal de mantenir el correcte estat dels béns". I quan ens comença a explicar, a contextualitzar la situació ens diu: "per sort, una part importantíssima del patrimoni

arqueològic del Museu de Mallorca ha sortit ja, aquestes 3.000 i busques de capses".

Sap on estan emmagatzemades aquestes caixes? Estan emmagatzemades, com vostè ha dit molt bé, a allò que és l'edifici de l'Arxiu del Regne de Mallorca, edifici que està en situació de demolició. Vostè ho sap, té un informe perquè té una malaltia estructural Sr. Conseller, ara vostè em contesta tot el que vulgui. Aquest edifici té una malaltia estructural i quan vàrem parlar de la rehabilitació de l'Arxiu del Regne de Mallorca, vàrem tenir una iniciativa parlamentària parlant precisament d'això, vàrem saber perquè ens varen facilitar la informació que no es podia fer aquesta rehabilitació perquè té un mal estructural que amenaça runa. No vol dir que demà caigui, no caurà demà, però amenaça runa i per això no es pot rehabilitar i per això té ja fet l'expedient de demolició, per construir-ne un altre de nou. Tal vegada estigui confosa, però això em va semblar que era així.

En resum, a mi em dóna la sensació que el que no s'ha cremat, home! Ho tenim emmagatzemat en un lloc que en principi no ho podem rehabilitar. I si vol que parlem del Museu de Mallorca també en parlarem Sr. Conseller. Però avui no veníem a parlar del Museu de Mallorca, encara que vostè ho cregui. Els problemes del Museu de Mallorca, no, jo no li he demanat sobre el Museu de Mallorca, no, jo li he demanat on estan els fons del Museu de Mallorca. Jo no li ho he demanat, però si vol en parlem, perquè la informació sí que la tinc bona, de primera mà. De primera i de vegades de segona i de tercera,...

(Remor de veus)

EL SR. PRESIDENT:

Sr. Conseller, li pregaria...

LA SRA. ALBERDI I CASTELL:

Després vostè té molt de temps per contestar-me, a més acaba vostè, sempre guanya aquí...

EL SR. PRESIDENT:

Continui Sra. Diputada.

LA SRA. ALBERDI I CASTELL:

Sr. Conseller, no vull entrar en el tema del Museu de Mallorca, si vostè vol hi entrarem. Jo només li dic que tinc també una preocupació perquè, encara que ja sé que s'ha traslladat aquest material i està en aquest moment emmagatzemat a un altre lloc, a mi em sembla que aquest magatzem allà on està aquest moment, no és l'adient que hauria de ser.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Diputada. En torn de contrarèplica té la paraula el conseller per un temps màxim de 5 minuts.

EL SR. CONSELLER D'EDUCACIÓ I CULTURA
(Francesc Jesús Fiol i Amengual):

Xerraré fins allà on jo sé, perquè naturalment la diputada ha dit que té informació de primera mà, ho crec i ho respect i no em sembla malament, però és possible que tenguí més informació de la que té el departament. Jo vull dir, sobretot perquè hi ha mitjans de comunicació, cosa que no és tan habitual en aquestes reunions d'aquesta comissió, que correm el risc de crear alarma social. És a dir, vostè aquí ha dit una cosa com que l'Arxiu del Regne de Mallorca amenaça ruïna, després ha afegit: "no caurà de moment". Escolti, si amenaça ruïna pot caure, alerta perquè és un tema... Si vostè sosté això que ha dit, jo no ho sabia i li jur que no ho sabia, a mi ningú m'havia dit fins ara que l'Arxiu del Regne de Mallorca amenacés ruïna. Si amenaça ruïna demà l'haurem de tancar. És obvi, si vostè obri un expedient de ruïna a una finca de Palma i notifica la ruïna, el primer que s'acorda és el desallotjament de les persones que hi viuen. I a l'Arxiu del Regne de Mallorca hi ha moltíssima gent que hi treballa cada dia, investigadors que hi van a investigar. A mi m'ha deixat perplex.

Allò que jo tenia entès fins a dia d'avui..., però clar, vostè té molt bona informació i com que és veritat que el ministeri ha enviat i ha fet moltes (...), perquè hi ha un projecte de rehabilitació de l'Arxiu del Regne de Mallorca, hi ha un projecte que s'ha d'executar i que s'ha de dur endavant. Jo no em pensava que estiguéssim en estat de ruïna, tot el contrari, sabia que fins a la primera crugia no es pot tocar perquè és BIC, o similar. És a dir, té una protecció patrimonial especial que fa impossible que el tomin, que era el que volien alguns, per guanyar espais i no, no es pot tocar perquè està completament protegit. No és que amenaci ruïna, no es pot tocar.

De la segona part, és a dir de la part allà on estat tots els arxius, tota la zona de documentació i allà on treballen els investigadors, jo sé dels dèficits estructurals i d'alguns problemes que té l'Arxiu i per això es fa aquest projecte de rehabilitació. Pensi que a la pròxima legislatura, el Govern que tenguí aquesta responsabilitat haurà de trobar un lloc allà on emmagatzemar tot l'Arxiu del Regne de Mallorca mentre es facin les obres de condicionament, o és poca cosa. Ja hi ha alguna gestió en aquest camí i esperem que sigui profitosa. Però jo, pel bé de la seguretat de les persones i dels béns, jo no sé, és el primer pic que ho sent dir, que l'Arxiu del Regne de Mallorca amenaci ruïna. Jo no ho crec..., no ho crec no, no neg que l'edifici tenguí una malaltia i per tant, justifica molt bé que es faci la gran reforma que s'ha de fer, que el ministeri ha de fer i que és ben necessari que es faci. Però també, el bon servei del propi arxiu i la localització de molts de temes que estan molt difícils.

Per tant, jo crec que tot això està molt bé, però no crec que es faci des de la perspectiva de què hi hagi una situació de ruïna. I em preocupa que diguem coses que generin alarma. Fins on puc dir jo? Fins allà on jo sé, jo no ho sé tot de res, però d'això fins allà on jo sé no hi ha un expedient de ruïna, ni ningú ha decretat que existeixi la ruïna d'aquest Arxiu. I em preocupa perquè, insistesc hi ha molts de mitjans de comunicació i això si demà hem d'anar a tancar l'Arxiu del Regne de Mallorca serà una catàstrofe, ho farem, jo no vull que

mori ningú sepultat pel *Llibre de Repartiment*. M'agradaria que estiguéssim ben segurs del que deim. Encara que jo ja sé que vostè té una bona informació i que saben les coses abans de què les sàpiguen en el departament.

I si el correu funciona malament, o funciona poc a poc... Per a vostès funciona aviat i per a nosaltres poc a poc. Quina desgràcia tenim!

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Conseller.

5) Pregunta RGE núm. 340/07, de l'Hble. Diputada Sra. Rosa Maria Alberdi i Castell, del Grup Parlamentari Socialista, relativa a l'incendi dels magatzems de la Conselleria d'Educació i Cultura (V).

6) Pregunta RGE núm. 341/07, de l'Hble. Diputada Sra. Rosa Maria Alberdi i Castell, del Grup Parlamentari Socialista, relativa a l'incendi dels magatzems de la Conselleria d'Educació i Cultura (VI).

Per formular les preguntes RGE núm. 340 i 341/07 té la paraula la Sra. Diputada Rosa Maria Alberdi per un temps de 10 minuts.

LA SRA. ALBERDI I CASTELL:

En primer lloc demanaré als mitjans de comunicació, com vostè, que no creem alarma i seré concreta. En realitat aquesta informació no la tinc per altre cantó que aquest propi Parlament, perquè això va ser objecte d'una discussió en aquesta cambra parlant de l'Arxiu del Regne de Mallorca i el que se'ns va dir en aquell moment i es va certificar és que no es podia fer una rehabilitació perquè l'edifici té una malaltia estructural. Això no vol dir, evidentment, que hagi de caure, ni que ningú estigui en perill, d'acord. Però en tot cas vol dir Sr. Conseller que no és el lloc de cap manera oportú per emmagatzemar coses valuoses. Això és el que li estic dient aquí.

La resta ho ha volgut entendre així, o jo m'hauré equivocat en dir-ho. Però de cap manera estic dient que hi hagi cap perill, ni que ningú estigui perill. Estic dient que en referència a la meua pregunta de quines coses s'han fet per aconseguir bons magatzems per als nostres restes patrimonials, vostè em va respondre: "es fan les gestions necessàries i es posen en els llocs més adients". I jo el que li dic és que una part importantíssima d'aquestes restes arqueològiques estan en un lloc que em sembla que no es pot rehabilitar perquè té una malaltia estructural. Per tant, no és el lloc oportú per tenir-ho. És això el que li estic dient.

Però em centraré en el tercer bloc de preguntes i com que algunes d'elles ja les ha contestades, una ja l'ha contestada i l'altra li demanava les pèrdues que havíem tingut en el patrimoni, vostè ja ens ho ha dit. El que no ens ha dit és que no ens ho pot dir perquè encara no té la informació suficient.

I després li preguntava quines cobertures tenia contractades a les seves assegurances de les peces que s'han perdut en els incendis. I ja que hem tingut flexibilitat a l'hora de què vostè pogués explicar, també m'agradaria que vostè en tingué de flexibilitat i em permetés fer-li una pregunta que no està en el guió, però que a mi em sembla que és del major interès. A partir de tot aquest reconeixement de responsabilitat Sr. Conseller en les coses que s'han perdut, quin serà el proper pas? Què farem amb aquesta responsabilitat, a part de reconèixer-la? Aquestes persones que no han tingut suficient cura de les coses que hi ha a l'hora d'alarmar de què no estaven en llocs adequats, què passarà? Què podem esperar d'això?

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Diputada. Contesta l'Hble. Conseller per un temps màxim de 10 minuts.

EL SR. CONSELLER D'EDUCACIÓ I CULTURA (Francesc Jesús Fiol i Amengual):

En primer lloc m'alegra que almanco rectifiqui, sincerament, la impressió que havia donat vostè dient una cosa tan expressa i tan explícita com que l'Arxiu del Regne de Mallorca amenaça ruïna. Això ja hem vist que no és així, em sembla que vostè ha rectificat aquesta expressió tan greu que hagués creat un conflicte a tota la gent que treballa allà. És veritat que l'edifici, per les seves peculiaritats té una malaltia i naturalment s'ha de fer una intervenció molt costosa, que el ministeri ha de fer i ha promès fer i tot això que li he explicat jo de què una part no es pot tocar perquè està protegida. Tot això forma part del projecte, han començat les prospeccions, s'espera que l'any que ve puguin començar les obres i constituir vertaderament un arxiu amb els termes que ens mereix i que es mereix el patrimoni documental de les Illes Balears, que està principalment dins l'antic Regne de Mallorca. Per tant, esperem que això sigui pel bé.

Vostè ha centrat ara aquesta intervenció al voltant de les assegurances, de quines assegurances tenien aquests béns. Idò no tenien cap assegurança, perquè habitualment els museus no tenen assegurats els seus béns, entre altres coses perquè no es poden assegurar. No hi ha cap museu al món que tenguí el conjunt dels seus béns assegurats, hi ha una cosa que es diu infraassegurament i algun museu té una part assegurada per motiu de la seva pròpia naturalesa. Un exemple d'aquí que puguem contar, la Fundació Miró. La Fundació Miró té un seguit de quadres assegurats perquè provenen d'un patrimoni familiar, etcètera i això és una cosa molt específica. Però *Las Meninas* no estan assegurades, el Museu del Prado no té cap assegurança respecte els béns que té, cap. Només s'assegura el transport de les obres i per què? Perquè se suposa que quan una obra es transporta pot tenir un accident, es pot espenyar, es pot deteriorar i s'han de cobrir les despeses d'una rehabilitació, però no altra cosa.

Per tant, no existeix una assegurança sobre..., ni té perquè existir. Si s'han perdut aquestes peces és una desgràcia i per ventura donarà peu a una responsabilitat o no. Però no es reposaran aquests béns històrics, si pren foc *Las Meninas* no es reposarà, no és així. Això és el mateix i la costum i la realitat explícita museística internacional és no assegurar els béns que

hi ha dins els museus perquè no es poden assegurar. És asseguarable insistesc el seu transport perquè durant el transport sí que es pot produir una ruptura, una taca, un deteriorament d'aquella peça i s'ha de poder finançar la seva reparació.

Respecte a quines responsabilitat s'ha incorregut i a què donarà lloc aquesta responsabilitat. Jo he xerrat d'una responsabilitat *in vigilando*, que és inherent al càrrec polític de qualsevol persona. És a dir, existeix una responsabilitat genèrica al poder polític, indeterminada moltes vegades, és veritat. Una cosa és una actitud dolosa, una actitud delictiva d'una persona política, no?, que se li aplica el codi penal i ha incorregut en una responsabilitat dolosa i ha de respondre davant la justícia. La culpabilitat, és a dir, la no intencionalitat, per començar, ja diu molt el concepte de responsabilitat. No hi ha ningú en el departament que hagi anat a prendre foc a les naus. M'agradaria dir-ho, això, també. M'agradaria dir-ho i sé que vostè ni ho ha dit ni ho pensa, m'agradaria deixar-ho ben clar. És a dir, no hi ha ningú del departament que hagi decidit "ara prendrem foc a les naus de Flex", per començar.

Segon, les responsabilitats a nivell polític d'aquesta gestió, d'aquests recursos, bé, sincerament, encara que el resultat és dolent, s'ha fet més del que hi havia abans, s'han posat unes alarmes, s'ha posat vigilància, és a dir, s'han fet accions adreçades a minimitzar aquest risc. Aquest risc no s'ha pogut evitar, no sabem per què, perquè ni tan sols en sabem les causes. Aquest risc no ha pogut ser evitat perquè és obvi que s'ha produït un incendi i s'han perdut uns béns. Això és obvi, però a mi em sembla que aquesta situació no dóna peu, no deriva en cap responsabilitat directament imputable a qualcú, a qualche funcionari, alt funcionari o responsable polític, sincerament ho dic. I si pensàs el contrari ho diria i hagués actuat en el moment que hagués tingut la informació suficient.

Però llavors, vostè em diu, quina responsabilitat durà a terme això? Bé, no ho sé, que pot dur, a la dimissió del conseller?, ja seria el màxim que podria succeir dins el departament, a la dimissió de la directora general?, a l'obertura d'un expedient a la directora del Museu de Mallorca?, ... Bé, jo crec que quan es té la convicció que hi ha hagut una negligència, hi ha hagut una actitud passiva, hi ha hagut un desinterès, es podria donar lloc a aquesta responsabilitat, però quan el que hi ha hagut és posar mitjans, encara que aquests mitjans -com s'ha demostrat- no han estat suficients per impedir aquesta destrucció, crec que no existeix exactament aquesta responsabilitat política, al meu mode de veure.

També comprenc que algú digui "això és motiu perquè el conseller dimiteixi". Bé, accept totes les crítiques com és natural i em pareixen defensables, tot és defensable en aquest món, o que dimiteixi la directora, o que s'expedienti el director del museu o que es demanin responsabilitats al conseller que va acordar enviar tots aquests elements a Flex, o a qui era director en aquell moment, que va firmar totes les sortides de tot aquell material cap al magatzem de Flex. No ho sé, crec que també hem de comprendre que hi ha un element que no controlam, que no controlam ni amb la política ni amb res més.

Per exemple, ara tenim un cas que esper que acabi bé. Hi ha un vaixell devora les costes de Galícia que desprèn uns fertilitzants que s'han activat per un problema de temperatures,

etc. Això és una cosa..., és a dir, pot arribar a la costa i pot provocar uns problemes de salut a la ciutadania. Bé, hi ha un munt de coses que formen part de l'imprevisible. És a dir, és exigible a qualcú que aquest vaixell no passàs per allà i potser no complís tota la normativa que havia de complir? Segur que és exigible a qualcú, segur que és exigible, però... no ho sé, primer hem de veure quins resultats es produeixen, per començar.

Segon, hem de separar les negligències clares del que ha estat una actitud, jo crec que activa. És a dir, si a mi em demana, aquest govern, aquesta conselleria, el departament de Cultura ha fet més del que s'havia fet abans per protegir aquest patrimoni, encara que amb pitjors resultats? Diria que sí, perquè s'han posat alarmes allà on no n'hi havia, s'han fet unes rondes, s'ha tret tot aquest material, s'han pres decisions òbviament insuficients, això no ho neg, seria com negar que hi ha hagut un incendi i s'han perdut peces molt importants.

Això, no ho neg i això em fa sentir-me responsable. Fins a quins límits? Fins que s'han succeït una sèrie d'esdeveniments, un esdeveniment molt lamentable i molt trist, del qual nosaltres no en tenim una responsabilitat directa en cap cas, com és evident, i que les seves conseqüències poden afectar la gestió política del Govern. Bé, és possible i tot és en aquest món defensable.

Però jo sincerament crec, per acabar, que no es produeix una situació on es pugui, diguem, generar una imputació política, em sap greu xerrar de mi mateix, no?, a ningú del departament, ni a nivell tècnic ni a nivell polític. Aquesta és la meva opinió sobre aquest particular.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Conseller. En torn de rèplica té la paraula la diputada, per un temps màxim de cinc minuts.

LA SRA. ALBERDI I CASTELL:

Moltes gràcies, president. Sr. Conseller, quin greu em sap, acabarem aquesta legislatura vostè mirant enrere i jo mirant endavant. Sempre el mateix, eh? Jo li he dit repetidament, no hi era, parlem de vostè i parlem de la seva responsabilitat i parlem del futur. Vostè es capfica sempre, no sé com no m'ha tret el Prestige, però vaja jo no el treuré, eh? Aquesta és la primera. Vostè sempre mira cap enrere i, a més, mira cap enrere estrany perquè vostè em diu, "home!, hem fet més perquè hem posat uns sistemes d'alarma", però si vostè em diu que els sistemes d'alarma estaven posats abans del robatori. Jo li acabo de llegir les respostes a les seves preguntes, i em diu "els sistemes d'alarmes..." -això del *recorta y pega*, no?-, els sistemes d'alarma i seguretat i les rondes de seguretat pròpies del Govern. D'acord.

Després em diu que li sembla que ningú no ha d'assolir responsabilitats polítiques. En realitat jo volia saber què va passar, no ho podem saber encara perquè és molt recent i no tenim les dades, la policia està investigant i hem d'esperar, volia saber què vàrem perdre, no ho podem saber del tot perquè no hem pogut esbrinar-ho i volia saber com assumirem aquestes responsabilitats. A mi em sembla que no m'ha contestat a res.

I em sap greu. Em sap greu perquè jo no parlaré de la importància del patrimoni ni de totes aquestes coses perquè em sembla que la gent és suficientment intel·ligent com per saber-ho, que vol dir mantenir el nostre patrimoni, tenim peces valuoses en un lloc que no era adient i no vam estar atents a treure-les a temps i ningú no assumeix aquestes responsabilitats.

Moltes vegades em pregunto què passaria si això passés, per exemple, a França, no? M'ho pregunto, però bé, és una pregunta sense contesta. A mi em sembla, contràriament, que vostè ha definit molt bé el que hi ha hagut. Hi ha hagut una actitud passiva, hi ha hagut... Sí, Sr. Conseller, vostè està dient que no assumirà responsabilitats polítiques en cap nivell, encara que ha dit que, efectivament, és responsabilitat de la seva conselleria el fet que s'hagin perdut aquests béns, i això ja em sembla molt important, eh? Jo li he dit que m'hagués agradat que hagués vingut vostè a aquí a explicar-nos-ho, li ho hem hagut de demanar, i em sembla que no ha estat atent a les advertències que es produïen. Continuo dient el mateix, em preocupa la situació en què es troba el nostre actual patrimoni.

De totes maneres, li deia al començament -i ja vull acabar- que aquí estàvem parlant d'una desgràcia. Vostè ho ha dit al començament, ha dit "desgraciadament, hem tingut aquest incendi", i jo li he dit "sí, estam parlant d'una desgràcia". Com és una desgràcia, jo li poso per exemple, que una persona es mori d'un infart, no?, sempre és una desgràcia, però no és el mateix tipus de desgràcia que una persona es mori d'un infart o que una persona es mori d'una caiguda quan practica parapente, quan s'ha deixat el parapente, eh?, i ha caigut al buit o s'ha tirat al buit. No volia posar un exemple exagerat, però em sembla que és il·lustrador d'aquesta cosa de dir "home!, una desgràcia és" però, vol dir que no l'haguessin pogut evitar?

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Diputada. En torn de contrarèplica té la paraula el conseller per un temps màxim de cinc minuts.

EL SR. CONSELLER D'EDUCACIÓ I CULTURA
(Francesc Jesús Fiol i Amengual):

Gràcies, Sr. President. Crec que moltes coses es poden evitar, el problema és que també hi ha un factor imprevisible i de coses que no està clar que hagin de passar, encara que puguin passar. No em pareix equiparable a un senyor que practica parapente i es tira d'un balcó sense posar-se el parapente, això és un cas clar de suïcidi, no és un accident. Perdoni que hagi posat un exemple que no crec que encaixi.

Bé, vostè, és clar, diu que miram al passat i vostès miren al futur, a mi m'agradaria que tots poguéssim dir que miram al futur. Jo pretenc que les coses millorin cada dia i, naturalment, l'àmbit de competències del departament és tan ampli que és veritat que hi ha coses que van més retardades, la modernització de l'Arxiu del Regne de Mallorca no és una qüestió d'aquest govern, ni de l'anterior ni de l'anterior, ni d'aquesta ministra ni de l'anterior ni de l'anterior, és una qüestió que és un deute històric ja en aquests moments perquè és una necessitat de primer ordre.

Bé, tots plegats hem de ser capaços de fer pressió perquè aquestes coses vagin endavant. L'exemple de La Llonja és paradigmàtic, la reforma de La Llonja no és una cosa que s'hagi de fer o que es pugui fer ara perquè hem aconseguit que la ministra de Foment en pagui la meitat, el Ministeri de Foment, pagui la meitat de les obres i el Govern l'altra meitat. És una cosa que s'hauria d'haver fet fa deu, dotze, vuit anys i no s'ha fet i, qui és el culpable que no s'hagi fet?, idò tothom i ningú. És a dir, tots els que han tengut responsabilitats aquí, a Madrid i la gent per no protestar i el públic per no exigir-ho i... És a dir, són problemes que sobrepassen.

Aquí hi ha un problema afegit, que qualche dia també qui s'assegui a aquesta cadira haurà d'afrontar, és la normativa sobre lliurament de patrimoni, aquí hi ha una normativa que és absolutament, en fi, en alguns aspectes surrealista. Aquí, qualsevol senyor que troba una pedra, l'ha de dur i l'ha d'entregar allà i cregui'm que ens trobam en una situació absolutament desbordada de repetir els mateixos elements fins a mils dels mateixos elements perquè són històrics, etc., molt bé, els guardarem. A vegades, no som conscients tampoc que la pròpia normativa ens du a situacions estrambòtiques. Això és així.

Tot això, haurà de provocar una gran reflexió, i jo crec que els que tinguin la responsabilitat de manar a la pròxima legislatura hauran d'afrontar totes aquestes qüestions. El Museu de Mallorca, i els béns propietat del Museu de Mallorca hauran de ser sotmesos a una gran reflexió i certament, jo no vull que torni succeir, ni a mi, per suposat, ni a qui correspongui estar aquí, una situació tan trista com aquesta. Jo ho he passat molt malament, personalment, perquè ho he viscut com una desgràcia, que és el que crec que és.

Es podria haver fet més, segur que sí, però no s'havia no fet res, també ho vull dir, això, no s'ha fet res, no. El que s'ha fet no ha estat suficient per impedir aquesta tragèdia, això és veritat, però no és veritat que no s'hagi fet res, que no s'ha fet abastament és obvi això, si li estic contant a vostè que estan dins un magatzem on el sòtil està carregat d'amiant, és obvi que no és el lloc adequat, els fets demostren que aquest no era el lloc adequat, ni perquè els que els dugueren els duguessin, ni perquè els que els hem mantengut allà els hi haguem mantingut.

És que no sé si m'he explicat bé, jo no em vull llevar cap part de la culpa que em correspon. En aquest moment tota la culpa és meua, en aquest moment, això ja és clar que és així. Però també les coses s'han de contextualitzar i s'han d'entendre dins una situació que no és fàcil d'afrontar, que no és fàcil de resoldre. I en aquests moments, moments de transformació, hem d'abordar la reforma del Museu de Mallorca, hem d'abordar la reforma imminent de l'Arxiu del Regne de Mallorca, hem d'aconseguir espais, hem d'aconseguir llocs, no és fàcil. No és fàcil, tot això és costós.

El Ministeri, que n'és el titular, també s'ha d'implicar perquè ho diu la llei, no treuré ara els articles corresponents que expliquen que qui ha de proveir econòmicament totes aquestes necessitats és l'Estat, l'Estat, no aquest Govern, l'Estat en el seu conjunt i el govern de torn, qui sigui, no sempre ha estat comprensiu amb les necessitats de les Illes

Balears. Moltes vegades, idò bé..., ja s'anirà resolent, i això ha provocat retardaments històrics, com aquest de l'Arxiu.

En fi -i acabant amb el tema de les responsabilitats- no arregla res una dimissió o un expedient, no resol la situació, no ens equivoquem, no resol la situació quan no hi ha hagut culpabilitat. Si hi ha hagut una culpabilitat explícita, sí que és necessari adoptar mesures repressores, si es pot dir així, no un expedient sancionador o un cessament de qualche responsable, però si no hi ha hagut... si jo no tenc aquesta percepció que hi hagi aquesta actitud, sincerament jo no seré, jo no vull tenir la responsabilitat d'expedientar la directora del Museu de Mallorca perquè no crec que hi tenguí activament una responsabilitat, o de la directora general perquè tampoc no crec que hi tenguí activament una responsabilitat. Sí una responsabilitat política que es podria haver fet més, naturalment, però... s'han produït unes circumstàncies que feien, idò, inesperat, inevitable, que s'hagi produït aquest final, que jo lament, com he dit al començament. Només esper que no es torni repetir.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Conseller. Una vegada esgotat l'ordre del dia d'avui, agraïm la presència de l'Hble. Conseller i dels seus acompanyants.

No havent més assumptes a tractar, s'aixeca la sessió.

DIARI DE SESSIONS

DEL

PARLAMENT

DE LES

ILLES BALEARS